

Názvy důlních děl

Šachty a štoly, ale i rudní žíly, dostávaly od nepaměti určitá jména. Běžná byla jména po těžářích či po hormistrech, ale i jména místní, která nějak vymezovala polohu dolu. V údobí od 14. do 16. stol. jsou názvy tvořené převážně jmény obecnými, jako Červená liška, Tři bratři, Na mincovně a především jména svědčící o smyslu pro drsný žert, jako Bratři z mokré čtvrti či Dratev, která značně připomínají tvoření jmen starých dolů např. v Kutné Hoře. Kolonizační havířská vlna, která přichází v 16. století zvláště ze Saska, přináší jména svatých a různých náboženských pojmenování (Boží požehnání, Pomoc boží, Tři králové, Barbora, Daniel a jiné). Zvláště oblíbenými svatými byli v 16. století Janové, a to Jan v poušti, Jan Evangelista, Jan Křtitel, později i Jan Nepomucký. Vedle jmen svatých se ale i v 16. století udržují ještě jména těžářů a jména světská (Neklid, Krásná ruda). U nákladných štol se začínají používat jména šlechticů, kteří buď byli v příslušném těžářstvu, nebo na jejichž pozemcích se štola razila (dědičná Šlikova štola v Abertamech apod.).

Štola dostávala jméno zpravidla po tom svatém, jehož svátek připadl na den, kdy se štola začala razit. Náboženské prvky plně ovládly naše dolové názvosloví v 17. a také v 18. století. Tehdy téměř nenajdeme jiné než náboženské názvy. V druhé polovině 18. století se často používal název Terezie, Josef i Leopold, tj. těch svatých, jejichž jména mívali příslušníci panovnického rodu. V zavádění názvů dolů panuje taková pravidelnost, že podle ní lze dosti přesně odhadnout, ve které době důl vznikl nebo byl obnoven.

Za uranové éry v poválečných letech se začalo používat čísel, podle toho, v jakém pořadí bylo dílo vyhloubeno (šachta č. 14, štola č. 5). Byla ale používána i jména podle starých označení „hor“ (Niclasberg – šachta Nikolaj) nebo místní (šachta Panorama) či událostí (štola 1. máj).

jáchymovská štola Leithund

(2005)